

Pokajanje je temelj slavnoga života

(Radni materijal za studijski kružok)

Pokajanje je temelj slavnoga života

SADRŽAJ

UVODNA NAPOMENA.....	1
POKAJANJE NEKAD I DANAS.....	1
CILJ DUHOVNOGA PUTA.....	3
POJAM POKAJANJA I GRIJEHA.....	5
PROCES POKAJANJA.....	7

UVODNA NAPOMENA

Često se smatra da je u učenju Sathya Sai Babe izostavljen pojam grijeha i pokajanja. No dubljom analizom Njegovog učenja koje predstavlja sintezu filozofiju *dvaita* i *advaita*, shvatit ćemo da u nizu svojih pisanih djela i govora Sathya Sai Baba ističe važnost pokajanja u čovjekovom životu.

POKAJANJE NEKAD I DANAS

Primjeri iz povijesti

Kajanje je dovoljno da grijeh pretvori u svetost. Gospod milostivo prihvaća kajanje i daje Svoj blagoslov. Ratnākara, koji je bio razbojnik sve do trenutka kad mu je svanula mudrost, postao je svetac jer se pokajao. Postao je mudrac Valmīkī, zar ne? Njegova je priča dokaz vrijednosti pokajanja. Možda se pitaš je li dovoljno da je čovjek oslobođen od posljedica grijeha? Zar se i posljedica dobrih djela – *punya* ne treba također odreći? Zašto? Čovjek ima slobodu odreći se vrlina, zar onda nema pravo odreći se i pogreške grijeha – *pāpa*? Veliki šumski požar pretvara sve pred sobom u pepeo, tako će i svemoćni požar znanja progutati i uništiti sve grijehe i vrline.

- Gītāvāhinī, 11.poglavlje, str. 85-86

Nikad se ništa ne rađa bez volje Božje; ništa se nikada ne dogodi bez Njegove volje – to je poruka Veda. Shvatite li dobro *Vede*, tu ćete lekciju upiti u sebe. Buhe kravi piju samo krv, ali čovjek iz krave izvlači slatko i hranjivo mlijeko. Stoga u *Vedama* otkrijte moć Gospodove volje. Jednom kad se učvrstite u toj vjeri, moći ćete odolijevati opasnostima. ...Nije se sve kamenje po kojemu je koračao Rāma pretvorilo u ljude. Samo je jedan kamen postao Ahalyā* (jer su ga njezino kajanje i pokora uzdigli do toga stanja)... Žalite se kako je Bog nevidljiv. Greška je u vama jer Ga ne prepoznajete u svim Njegovim raznolikim manifestacijama. Vi sami ste „manifestacija Boga“.

-Iz Božanskoga govora, 25.studenog 1964. (u: Sathya sai nam govori 4-39, **Veselje i jecanje**, str.244)

* Ahalyā, princeza Pūru dinastije i supruga mudraca Gautame Maharishija (priča o tome kako ju je Rāma oslobodio prokletstva nalazi se u „Priči o Rāmi“, I.dio str. 107-109)

Današnji moderan čovjek

Moderan čovjek je slab. U moderno doba, ljudi počinjaju grijeh, ali ih ne shvaćaju niti se kaju za njih. Nekada su stariji ispravljali svoje pogreške i vodili čist život te bili vrlo zahvalni Bogu. Pokajanje je temelj slavnoga života koji slijedi.

-Puttaparthi, Sai Kulwant Hall (**Tko je Vighnešvara?**, Ganesh Chaturthi, 22.8.2001.)

<https://media.radiosai.org/www/ssspeaks/index/clips/?sid=73&cid=4&aid=17260><https://media.radiosai.org>

Mir u svijetu i strah od grijeha

Tri najvažnije vrijednosti za ljude su: „*Pāpa bhīti* - strah od grijeha; *daiva prīti* - ljubav prema Bogu; *saṅgha nīti* - moralnost u društvu“. Mir i nenasilje možemo iskusiti samo bojeći se grijeha. Ljubav prema Bogu njeguje ljubav i istinu. Moral u društvu najvažnija je dužnost.

-Puttaparthi, Poornachandra Auditorium (**Strah od grijeha, ljubav prema Bogu i moralnost u društvu**, Sevadal Conference, 21. 11. 1987.)

<http://media.radiosai.org/www/ssspeaks/index/clips/?sid=28&cid=4&aid=27415>

„Neznanje zbog nedostatka straha od grijeha, odsustva ljubavi prema Bogu i nedostatka ljudskih vrijednosti u ljudima, čini da je svijet oslonjen na revoluciju da bi ostvario mir!!“ Koji je glavni uzrok ovakvih revolucija širom svijeta? Danas nema straha od grijeha, a nema ni ljubavi prema Bogu. Kako netko može očekivati da će biti u miru kada mu tē dvije stvari nedostaju?

-Puttaparthi, Poornachandra Auditorium (**Mladi bi trebali nesebično služiti društvu**, World youth conference, 16. 7. 1997.)

<http://media.radiosai.org/www/ssspeaks/index/clips/?sid=108&cid=4&aid=25688>

Kao posljedicu vezanosti – *rāga*, čovjek osjeća kako je nešto različito od njega, nešto što on želi posjedovati, i, nakon što to stekne, uronjen je u strah da bi to mogao izgubiti. U početku, strah je vezan uz ono što posjedujemo da bi, nakon toga, strah prerastao u bojazan kako to zadržati.

Osoba postaje ljutita kada ne uspijeva dobiti željenu stvar ili kada je nešto izgubljeno. Zato postoji nerazdvojiva veza između vezanosti, straha i srdžbe. Oni su međusobno isprepleteni. Vezanost vodi do straha, a strah vodi do frustracije. Čovjek bi se trebao boriti samo grijeha, a ne bi se trebao boriti svijeta.

Jednom je jedna pastirica – *gopikā* imenom Niraja kazala svojim prijateljicama pastiricama: „Istjerajte van 'vraga straha'. Trebale biste se boriti grijeha. Zašto se borite svijeta? Bog je ušao u prirodu kao živo biće – *jīva* i izražava Svoju božanskost na Zemlji. Ljudi u svijetu mogu mukati poput krava. Hoće li se kukavica zabrinuti kada krava zamuče? Zato, prijateljice moje, nemojte se boriti svijeta. Mi slijedimo kraljevski put u težnji za blaženstvom Kršćine blizine. Ne moramo se boriti onoga što ljudi govore.“

Vi biste se trebali boriti grijeha – *pāpa*, a ne svijeta – *loka*. Uvijek biste trebali poštovati dvije stvari – strah od grijeha i ljubav prema Bogu.

-Sanathana Sarathi, srpanj 2018, str 1-2

file:///C:/Users/Admin/AppData/Local/Temp/Sanathana_Sarathi_srpanj_2018.pdf

CILJ DUHOVNOGA PUTA

Konačni cilj našega duhovnoga puta i raspršivanje oblaka željâ

Sveti spisi pokazuju načine na koje se može osigurati vječna radost, ali ljudi su privučeni mračnim 'radostima' i prolaznim užicima koje prate zlo i nepravda. Pokušavaju izvući vodu loncem punim rupâ. Osjetila (poput lonca punog rupâ) propuštaju radost koju izvlače. Osjetila su divlji, neobuzdani sluge koji diktiraju uvjete svomu gospodaru - umu. Um mora biti pod vašom kontrolom. Tada će se sluge pokoriti pred vašim nogama. Um je vladar; osjetila su vojnici; vojnici (osjetila) sada vladaju kraljem jer on svoje uši posuđuje njima, a ne intelektu koji je premijer. Neka vaš intelekt preuzme odgovornost. Svjetlost Sunca (vaša duša) zaklonjena je gustim oblacima željâ za osjetilnim objektima i svjetovnim užitkom. Neka jak vjetar pokajanja i čvrste odluke rasprši ove oblake, tako da Istinsko Sebstvo - *ātman* može zasjati u punom sjaju.

-Sathya Sai Speaks Vol V (1965), Discourse 40, **Desno i lijevo**, p.188

[https://saispeaks.sathyasai.org/sites/default/files/pages/discourses/uploads/pdfs/Sathya%20Sai%20Speaks,%20Vol%205%20\(1965\).pdf](https://saispeaks.sathyasai.org/sites/default/files/pages/discourses/uploads/pdfs/Sathya%20Sai%20Speaks,%20Vol%205%20(1965).pdf)

Kako doći do toga cilja? - Niti jedan obred pročišćenja nije toliko učinkovit kao pokajanje

Kajanje spašava od propasti čak i grješnike. Nijedna formalnost pokore nije tako djelotvorna kao iskreno kajanje. Vlasnik trgovine nekad iskazuje manje težine, ali neće prihvatiti manje novca. Račun treba platiti u potpunosti. Platite ga kajanjem. Ne možete zavarati Gospoda neiskrenošću ili smicalicama. Neka vam nevezanost i požrtvovnost pomognu da postanete bolji – inače nećete stići do Boga, odbacite egoizam! Jedino ćete ga tada moći vidjeti.

-Iz Božanskoga govora, 12. listopada 1964. (u: Sathya sai nam govori 4-33 **Vjera je temelj**, str. 211)

Kada možemo primiti milost

... poklonik je kao igla koja se uvijek usmjerava prema magnetu, Bogu. Ali igla mora biti blizu i dovoljno čista. Ako osjećate da još niste primili Njegovu milost, to je zato što igla nije dovoljno čista. Niste ju očistili - pomoću procesa pokajanja - od blata, prašine i hrđe koja se naziva vezanost. A kada kažem da igla mora biti blizu, ne mislim fizički blizu. Udaljenost između vas i mene ne mjerim u miljama ili metrima. Možda ste fizički jako daleko, ali mentalno ste uz mene. Ja sam uvijek s vama, u vama, pokraj vas, uvijek; samo, vi morate biti svjesni mene i iskoristiti moju prisutnost. Trebate razvijati vrline, dobre navike i stavove te plemenit karakter. S ljubavlju u svome srcu, ponavljajte Božje ime i usvajajte duhovne prakse, tada će milost početi teći prema vama.

-Iz Božanskoga govora, 3. ožujka, 1965., Sathya Sai Speaks Vol 5 (1965), Discourse 11, **Težite za uzvišenijom ulogom**, p. 57

Pokajanje kao dio procesa predanosti Bogu

Dakle toga dana, kad sam izašao u javnost kao Sai Baba, prva pjesma koju sam naučio okupljene u vrtu, u koji sam se preselio iz kuće teluškog pandita bila je:

Mānasa bhajare guru caranam

dustara bhava sāgara taraṇam

O ume, štuj guruova stopala

koja omogućuju prijelaz

preko teško savladivog oceana života i smrti.

Pozvao sam sve one koji pate u tom beskrajnom nizu rađanja i umiranja da štuju stopala gurua, duhovnog učitelja, onoga gurua koji se objavio, koji je ponovno došao da bi na sebe preuzeo teret onih koji u njemu nalaze utočište. Upravo je to bila moja prva poruka čovječanstvu: „Ume, štuj ...*mānasa bhajare*.“ Meni ne trebaju vaši vijenci od cvijeća ni voće, stvari koje kupite za jedan ili dva novčića – *anna*. Oni nisu istinski vaši. Dajte mi nešto što je vaše, nešto što je čisto i ispunjeno miomirisom vrline i nevinosti, oprano suzama pokajanja! Donosite vijence i voće kao izložbene predmete, s njima priređujete izložbu svoje odanosti. Siromašniji poklonici koji ih ne mogu kupiti, osjećaju poniženje i tugu zbog svoje bespomoćnosti jer ne mogu iskazati svoju odanost na tako veličajan način na koji vi to činite. Unesite Gospoda u svoje srce, ponudite Mu plodove svoga djelovanja, cvijeće svojih skrovitih misli i osjećaja. To je štovanje koje mi je najdraže, odanost koju najviše cijenim,

- Iz Božanskoga govora, Dasara 1953. (u: Sathya Sai nam govori 1-1, **O, ume, štuj guruova stopala –*mānasa bhajare*...**str. 13-14)

POJAM POKAJANJA I GRIJEHA

Vanjsko i unutarnje značenje pojma „grijev“

Što je grijeh? Prema indijskoj kulturi, „služenje drugima je zasluga, a nanošenje štete drugima je grijeh (*paropakāraya punyam, papaya parapīdanam*)“. „Pomogni uvijek, ne povrijedi nikad.“ Onda, što je grijeh? Grijeh je identificiranje sebe s tijelom i pribjegavanje određenim praksama iz krajnje sebičnosti zbog udobnosti i ugone tijela. Postoje tri riječi – '*para*', '*upa*', '*kara*'. '*Para*' znači '*ātman*', '*upa*' znači 'blizina', a '*karana*' znači 'činiti'. Približavanje *ātmanu* naziva se zaslugom, vrlinom - *punya*. Zasluga znači blizinu božanskog. „*Parapīdan*“ – '*para*' znači 'Bog', '*pīdanam*' - zaboravljanje prirode božanstva najgori je grijeh. Stoga je unutarnje značenje to da je vjera u Boga zasluga, a zaboravljanje Boga grijeh. Pojedinaac treba imati punu vjeru u božansko porijeklo svakoga; tada neće biti prostora za mržnju ili grijeh.

-Puttaparthi, Poornachandra Auditorium (**Što je grijeh?**, World youth conference, 16. 7. 1997.)

<http://media.radiosai.org/www/ssspeaks/index/clips/?sid=68&cid=4&aid=25696>

Tko je grješnik?

Ako netko kaže: „Nisam počinio grijeh, drugi ga je počinio.“, onda polovica grijeha leži i u tome nekome zbog toga što je promatrao drugog, počinitelja. Stoga su mnoge takve riječi suptilne mudrosti ukorijenjene u Vedānti. U sudnici punoj ljudi, Duryodhana je ponižavao Draupadī. Ona je molila svakoga od njih da joj pomogne. Tamo su bili Bhīma, Droṇācārya, Krupacārya - svi su oni bili prisutni, ali nitko joj nije odgovorio. Kṛṣṇa je kasnije rekao: „Bhīma, ti si mudra osoba. Droṇācārya, ti si veliki učitelj; nisi samo učitelj već i *guru*. Ti si *ācārya*. Tko je '*ācārya*'? *Ācārya* je onaj koji vodi primjerom. Kažeš da si *ācārya*, ali ni ti nisi niti otvorio usta !! Stoga, zli učinak grijeha koji je počinio Duryodhana, nije ograničen samo na njega, već će utjecati i na starije iz Kuru loze. Ako ne govoriš protiv zla, iako si ga potpuno svjestan, to je također grijeh. Gledao si zla djela svojim očima tako da si i ti počinio grijeh.“ Rekao je Bhīšmi: „Ti si mudar i razborit, ali nikad nisi podigao svoj glas pa si i ti grješnik.“ Osoba koja je počinila grijeh, osoba koja je bila svjedokom grijeha, osoba koja ohrabruje (potiče) čin grijeha i osoba koja se ne usprotivi grijehu - sve četiri osobe su grješnici. Stoga, grijeh leži ne samo u osobi koja ga je počinila, već i u osobi koja se ne protivi ili ne ispravi počinjeno, također i u osobi koja ga potiče (ohrabruje) i u osobi koja je prisutna (svjedoči) činu grijeha. Bhīšmacārya, Droṇācārya i Šukrācārya - svi su grješnici. Koja je na kraju bila njihova sudbina? Bhīšma je na krevetu načinjenom od strijela morao ležati i patiti pedeset i šest dana, do svoje smrti. Bio je čovjek velike mudrosti, zašto se suočio s takvim krajem? On je tako trpio zato što je znao za pogrešku kojoj nije prigovorio ili je ispravio. Droṇācārya je bio veliki učitelj, *ācārya*. Što mu se na kraju dogodilo? On je bio taj koji je Kaurave i Pāṇḍave poučavao o uporabi oružja i u streličarstvu. Kada je Yudhiṣṭhira glasno rekao: „*Aśvatthāman* (ime Droṇācāryina sina i jednoga slona – to Droṇa nije znao, nap.lekt.) je mrtav - *aśvatthāman hathaha*“ i šapnuo riječ „slon – *kunjara*“, Droṇācārya, koji je bio jako vezan za svoga sina, predao je svoje oružje na bojnopolju. Vezanost je glavni razlog. Postoje tri vrste vezanosti: privrženost bogatstvu - *dhanešana*, vezanost za ženu – *dārešana* i vezanost za sina - *putrešana*. To su važne izreke u Vedānti. Vedānta tvrdi da čovjek čini mnoge grijehove zbog ovih vezanosti.

-Iz Božanskoga govora, Puttaparthi, Sai Kulwanth Hall (31.7.1996., Special Discourses: **Tko su grješnici? Analogija iz Mahābhārate**)

<https://media.radiosai.org/www/ssspeaks/index/clips/?sid=148&cid=4&aid=32728>

PROCES POKAJANJA

Ljudska priroda i potreba za samodisciplinom

Danas svatko traži udobnost i zadovoljstvo, to jest uzima sve i iskorištava sve. Kažete li čovjeku da može jesti što god želi i koliko god želi, on je oduševljen. Ako dodate da se zbog toga može razboljeti od ove ili one bolesti, smatrat će vas neprijateljem. Nikakva propisana hrana, niti kontrola nisu popularne. Ali snaga proizilazi samo iz kontrole, iz uzdržavanja, iz discipline, čovjek postaje čvrst i izdržljiv jedino ako prihvati teškoće. Borite se i dobit ćete snagu da uspijete.

-Iz Božanskoga govora, 23. studenoga 1964. (u: Sathya Sai nam govori 4-38, **Djelovanje (karma) i suosjećanje (karuna)**, str.239)

Oprašta li Bog sve?

H: Je li točno da Bog oprašta grijeh?

SAI: S iskrenim pokajanjem svaki se grijeh može oprostiti. Božja milost odgovara na molitve. Ako je Njegova želja da oprost, ništa tomu ne može stati na put. Sva karma se otpisuje. U korijenu svakog duhovnog djelovanja (action) - koje je bez uzvrata djelovanja (reaction) – jest sjeme ljubavi. Ako se sjeme nahrani, ono će rasti kao što raste stablo, a sve vrijednosti automatski dolaze s toga stabla ljubavi. Bez obzira na grijeh iz prošlosti, ako postoji duboko pokajanje i ljubav prema Bogu, grijesi se ispiru i priroda se pročišćava. Bojati se da će biti drukčije jest slabost. Bog ima beskrajno suosjećanje. Tražite Njegovu ljubav, a praštanje slijedi nakon toga.

http://media.radiosai.org/journals/Vol_04/01SEP06/conversation.htm

Kako se preispitivati?

Testirajte sve svoje misli, riječi i postupke po ovom kriteriju: „Hoće li to Bog odobriti? Hoće li to povećati Njegovu slavu?“

-- Iz Božanskoga govora 23.studenoga 1968. (u: SSMOH, Misao dana, 9.9.2019.)

<http://www.saiorg.hr/hr/sathya-sai-baba/misao-dana/arhiva>

U Gīti, Kṛṣṇa je rekao Arjuni:

„Uvijek misli na mene i postani moj poklonik.
Štuj me i iskazuj mi svoje poštovanje.“

**man-mana bhāva mad-bhakto
mad-yaji mām namaskāra**

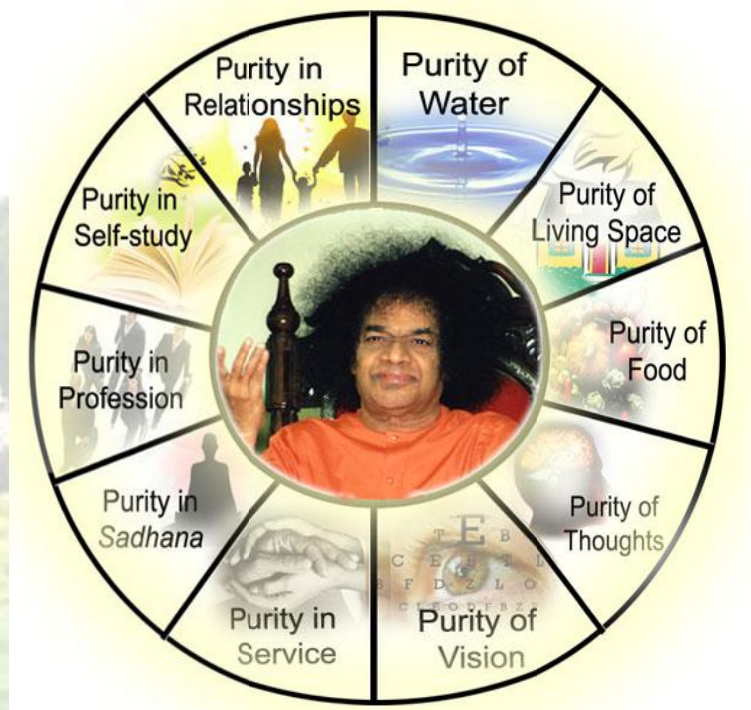
„Odbacujući sve dužnosti, pronađi utočište samo u meni.
Ja ću te osloboditi od svih grijeha. Nemaj straha.“

**sarva dharma parityajya mām ekam śaranam vraja
aham tva sarva pāpebhyo mokṣayiśyāmi mā shuchah.**

Gospod je uvjerio Arjuna kako će ga On spasiti od svih grijeha kada pronađe utočište samo u Njemu.

-Sanathana Sarathi, srpanj 2018., str. 7

file:///C:/Users/Admin/AppData/Local/Temp/Sanathana_Sarathi_srpanj_2018.pdf

**Sri Sathya Sai međunarodna organizacija Hrvatske,
prosinac 2021.**